

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsako sredo.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrletno 3 K.

Velikovec, 6. avgusta 1919.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 1 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Denarni polom v Avstriji. Avstrijska živinoreja uničena. Podpore koroškim invalidom.

Tabor (velikanski ljudski shod pod milim nebom) na Koroškem.

Dne 15. avgusta se vrši v Sinči vasi manifestacijski tabor, kjer bo vsa slovenska Koroška v navzočnosti bratov iz Štajerske in Kranjske veličastno proglasila svojo neupogljivo voljo, da hoče biti združena z Jugoslavijo. Narodni svet za Koroško pozivlja zato vse, ki čutijo narodno, da pridejo ta dan v Sinčo vas. Vsa društva naj se pripravijo, da svečano nastopijo na taboru, kakršnega še ni bilo na Koroškem. Ponosno naj viharajo zastave telovadnih in drugih društev in naj družijo rodne brate! Mogočno naj doni slovenska pesem po naših tleh, ki so prepojena z našim potom in s krvjo naših najboljših mož! Vse pa naj takrat prešinja vseobjemajoča ljubezen do naših koroških bratov, ki jim je bila do zdaj najbolj nemila! Na svidenje torej dne 15. t. m. v Sinči vasi!

Ljudsko glasovanje na Koroškem.

Kakor smo že zadnjič poročali, se bo vršilo na Koroškem ljudsko glasovanje. V ta namen so razdelili oni del Koroške, ki gre po božji in človeški postavi Jugoslaviji, v dva dela ali odseka. Slovenski del ali odsek A obsega vse ozemlje na desnem bregu Drave in oni del velikovškega okraja, ki leži na levem bregu Drave. Mešar, del ali odsek B pa obsega tiste kraje Koroške, v katerih žive razen Slovencev tudi Nemci, torej zlasti ozemlje severno od Vrbskega jezera in mesto Celovec. V slovenskem delu ali odseku A ostanejo naši uradi in naša armada, odsek B pa bodo zasedli Nemci. Ljudsko glasovanje se bo vršilo najbrže mesca novembra in ga bo vodila posebna komisija, v kateri bodo 1 Jugoslovan, 1 Amerikanec, 1 Francoz, in 1 Lah.

Da ostane slovenski del Koroške jugoslovanski, to je tako gotovo, kakor amen v očenašu. Verjetno je sicer, da

se bo dobroplačanim hujskačem in agitatorjem posrečilo, preslepiti nekaj tepcev, da bodo glasovali za Nemško Avstrijo. Pa kaj bo to? Vsi glasovi, ki bodo oddani v slovenskem delu ali odseku A se bodo sešteli. Zato pa bodo glasovi teh izdajalcev domovine zalegli ravno toliko, kakor če bi pljunil v morje. Za našo državo namreč ne bodo glasovali samo Slovenci, ampak tudi vsi Nemci, ki nočejo, da bi jih pozneje preklinjali njihovi otroci in vnuki.

Nemški del ali odsek B bo glasoval tri tedne pozneje. Tudi temu odseku se ne bo težko odločiti, saj celo avstrijski minister Renner in drugi avstrijski voditelji pravijo, da Nemška Avstrija ne bo mogla živeti in da so zlasti avstrijski kmetje obsojeni na smrt. Ker pa nihče rad ne sili v smrt, bodo tudi v „nemškem“ delu glasovali za Nemško Avstrijo le taki ljudje, ki nimajo niti otrok niti premoženja in ki se torej lahko presele v srečnejše kraje, kadar jih bo začel moriti glad.

PODLISTEK.

V Srbijo.

Živel je nekoč ubog hlapec. Umrli pa mu je bogati stric in hlapec je podedoval po njem veliko posestvo. Hlapec je sicer prevzel gospodarstvo, a niti toliko se ni potrudil, da bi si bil vsaj enkrat ogledal polje, travnike, gozde in vinograde, ki mu jih je bil zapustil rajni stric. Kaj pravite o takem gospodarju? Taki gospodarji smo tudi mi! Stoletja in stoletja smo bili hlapci, sužnji. Vihar svetovne vojne pa je zdrobil železje, v katero smo bili vkovani. Razpršili so se črni oblaki in tudi nam je zasijalo solnce zlate svobode. Hvaležni smo Bogu, da imamo svojo državo, lepo in veliko Jugoslavijo. Ali jo pa tudi poznamo? Ne! V šoli so nam pač vtepali v glavo imena raznih vasi in potokov v Nemčiji, a ničesar se nismo učili o deželah na Balkanu. Niti tega nam niso povedali,

da imamo tam doli svoje brate, brate po krvi in jeziku. Zato pa vas vabim, dragi bralci, da potujete vsaj v duhu z mano v Bosno in Srbijo, torej v oni del naše domovine, ki ga najmanj poznamo.

V Dravogradu se zbiramo in čakamo vlaka, ki prihaja iz Sinče vasi. Veliko nas je že, zlasti fantov in deklet. V naši družbi pa vidimo tudi marsikaterga zavedenega moža, ki ima že bolj redke ali pa sive lase, pa se vendar ne boji dolge vožnje. Prepričan sem, da jim ne bo žal za čas in trud.

Vlak je tu. Zdaj pa hitro v vagone!

Pokrajina do Maribora nas ne zanima posebno, saj jo poznamo že od prej. Pač pa bi si radi ogledali, kakšen je Maribor, odkar je jugoslovanski. Maribor je bil prej takšno nemčurško gnezdo kakor naš Celovec. Človek skoraj ni bil varen življenja, če je na ulici govoril slovenski. Ko je propadla Avstrija, so Nemci in nemčurji vpili in prisegali, da ne bo Maribor nikdar jugoslovanski. In najbrže bi res ne bil, ko bi ne bilo

tam našega generala Maistra. Imel je takrat sicer samo pest zvestih vojakov, pa vendar je ugnal v kozji rog vse izdajalce domovine. Sedaj pa je naš general poveljnik vse koroške fronte in ima pod svojo komandó celo armado. Ni hudir, če bi ne mogel s celo armado ukrotiti tiste sodrge (ksindl), ki hoče za Judeževe groše izročiti našo Koroško nemškim boljševiskom.

Od Maribora do Celja se vozimo skoraj ves čas po rodovitni ravnini. Kamor pogledaš, ne vidiš skoraj drugega kakor polje, tranike in gozdiče.

V Celju smo. Tudi Celje je bilo še pred nekaj mesci pravo sršenovo gnezdo. Par nemškutarjev je ustrahovalo ne le meščane, ampak vso okolico. Ko pa je naša vlada nekaj hujskačev izgnala v Nemško Avstrijo, druge pa dala zapreti, je tudi Celjane srečala pamet. V obraz bi se nam smejal, ako bi koga vprašali, če si še želi v Nemško Avstrijo.

(Dalje prihodnjic.)

Kaj pa bo z robo, ki smo jo prodajali v Celovcu?

V Šmarjeti v Rožu, pa tudi v Apačah živi veliko sodarjev, ki so vozili svoje izdelke ob četrtkih na semenj v Celovec. Zaradi nove demarkacijske črte je pot v Celovec zaprta. Kaj bomo počeli sedaj s svojo robo? Svetovali bi sledeče: Sodarji naj si ustanove zadrugo, ki bo prevzela izvoz blaga. V Sloveniji nam zelo primanjkuje sodov, škafov, perilnic itd. In koliko takega blaga bi se dalo prodati v Srbijo in v druge kraje naše države! Zato pa naj gospodarska zveza takoj ustanovi v Borovljah in Sinči vasi nakupovalno in prodajalno zadrugo. Ta zadruga bi kupovala od nas vse, kar smo sedaj prodajali v Celovcu, obenem pa bi nas zalagala z vsem, kar smo doslej kupovali v Celovcu. V zadrugi bi torej dobivali vse — od šivanke pa do električnega stroja! Tako bomo zadovoljni mi, zadovoljni Grabstanjčani in drugi naši sosede v jugoslovanskem delu Koroške. Mi pa bomo prodajali svojo robo drugam in po nižjih cenah.

Gospodarske vesti.

Ustanovitev izplačevanja kuponov vseh avstrijskih obveznic in zadolžnic.

Ministrstva financ generalno ravnateljstvo državnih dolgov v Beogradu je (z odlokom z dne 25. julija 1919, broj 702) zankazalo, da se takoj ustavi izplačevanje kuponov kakor tudi obresti od amortizovanih obligacij vseh predvojnih in vojnih dolgov bivše Avstroogrske, dokler se ta zadeva o dolgovih mednarodno pravno ne odloči.

Kdor ima kaj premoženja na Ogrskem.

Kdor ima na Ogrskem kako posestvo ali pa naložen denar itd., ima časa samo še do 31. t. m., da stori, kar se mu zdi potrebno, da ne bo imel škode. Pozneje bo prepozno.

Poljedelsko orodje.

Ker primanjkuje našim kmetovalcem poljedelskega orodja, je zveza poljedelskih zadrug sklenila, da nakupi na Angleškem na državne stroške veliko množino najpotrebnejšega poljedelskega orodja.

Ugodna žetev.

Po poročilih, ki jih dobiva ministrstvo za poljedelstvo vsak mesec, je v naši državi stanje žetve prav dobro. Zlasti dobra sta pšenica in ječmen. Sadja pa bo vobče bolj malo.

Zakon o vojnih dobičkih.

Iz Belgrada poročajo: Ko se zopet sestane narodno predstavništvo (naš parlament), pride najprej na vrsto zakon o vojnih dobičkih.

Denarni polom v Avstriji.

Angleški listi poročajo, da je v Nemški Avstriji že nastopil denarni polom. Avstrijska krona nima v nekaterih državah že sedaj nobene vrednosti. Tudi na Dunaju se govori, da bje Nemški Avstriji v gospodarskem oziru — zadnja ura.

Prisilno vojno posojilo na Nemškem.

„Frankfurter Zeitung“ poroča, da bodo na Nemškem razpisali 200 milijard vojnega posojila. Vojno posojilo bo moral podpisati vsakdo, kdor ima kaj pod palcem.

Dobrote boljševiskega gospostva.

Kakor veste, imajo na Madžarskem boljševiski glavno besedo. Kako so gospodarili? Vojak, ki se mu je posrečilo uteči iz Budimpešte, pripoveduje, da je tam taka lakota, da plačujejo ljudje za porcijo kislega zelja 22 K.

Avstrijska živinoreja uničena.

Te dni so se posvetovali v Feldkirchnu vplivni avstrijski politiki o mirovni pogodbi z Nemško Avstrijo. Najbolj jih boli, da mora Nemška Avstrija oddati nam in Rumunom toliko tisoč glav živine. Kmetiški poslanci so poudarjali, da bo to popolnoma uničilo živinorejo v nemških krajih. Neki govornik pa je celo rekel: „Če oddamo le 6000 molznih krav, bo zaradi tega pomrlo najmanj 12.000 dojenčev in otrok. — Može, kaj mislite, kateri kraji bi morali oddati največ živine, ako bi naš del Koroške prišel pod Nemško Avstrijo?“

Vrednost avstrijske krone.

Iz Ženeve (Svica) poročajo, da vrednost avstrijskih kron vedno bolj pada.

Petrolej za našo državo.

Na Reki pričakujejo, da dosepejo te dni tja trije veliki parniki s petrolejem, ki se bo razdelil med prebivalstvo naše države.

Dunajski bogataši bi prišli radi v Jugoslavijo.

Neka zelo ugledna gospa iz Velikoveca nam pripoveduje: Bila sem pred nekaj dnevi na Dunaju. Imela sem tam opravka tudi v raznih denarnih zavodih in sem govorila z raznimi dunajskimi bankirji. Vsi so mi tožili, da mora priti v Nemški Avstriji do denarnega poloma ali bankerota. Tudi so mi pravili, kako radi bi vsaj za nekaj časa prišli v Jugoslavijo. Eden izmed teh gospodov mi je rekel: „Kaj mi pomaga ves moj denar, če pa moram stradati s svojo družino. Vsaj za en mesec ko bi mogel v Jugoslavijo, da bi se zopet enkrat do sittega najedel!“ — Kdor je še tako neumen, da sili v Nemško Avstrijo, jih zasluži nekam vsaj petindvajset!

Sladkorja bo kmalu dovojt.

Dela se na to, da bo vlada dovolila prosti izvoz sladkorja iz drugih držav, na primer iz Češkega, tako da si bo mogel vsakdo preskrbeti toliko sladkorja, kolikor ga bo potreboval.

Podpore koroškim invalidom.

Na veselicah, ki so se prirejale v zadnjem času, se je nabralo precej denarja za koroške invalide. Kdor ima pravico do te podpore, naj vloži prošnjo zanjo na „Narodni svet za Koroško v Velikovecu“. Na prošnji pa mora krajevni odbor Narodnega sveta potrditi, da je prosilec zaveden jugoslovanski državljan in res potreben podpore.

Prosta vožnja za invalide.

Vojnim invalidom je dovoljeno, da smejo potovati brezplačno po vsi naši kraljevini. Dobivali bodo na železniških postajah vozne listke brezplačno.

Dopisi.

Grebinj. Kako smo veseli, da smo rešeni avstrijskih boljševiskov! Kaj so vse počeli z nami! Pretepali so nas, orožnika so hoteli umoriti, našega župnika pa so odgnali v Nemško Avstrijo. Koliko je moral dobri gospod tam pretrpeti! Kmetje smo kar trepetali pred njimi. Vse, kar se je dalo, smo skrivali pred temi avstrijskimi razbojniki, pa ni dosti pomagalo. Gorje kmetu, kamor so prišli. Cesar niso mogli požreti ali pa odnesti s sabo, so uničili. Zdaj pa je pri nas vse mirno in veselo. Gospod Ručigaj nam je preskrbel dovolj moke in tobaka. Samo to bi mu svetovali, naj prodaja razne časopise, da bomo imeli kaj brati.

Prevalje. Spreten in marljiv mizarški mojster, ki bi ne zahteval pretiranil cen, bi imel pri nas toliko dela, da bi moral imeti še enega ali dva pomočnika. Tudi dobri krojači in čevljarji bi imeli dovolj zaslužka. Razume se pa, da bi Prevaljčani podpirali le take obrtnike, ki so zavedni jugoslovanski državljani.

Prevalje. Konsumno društvo v Prevaljah je prodajalo dostej kilogram sladkorja po 8 K, v Pfliberku celo po 7 K 60 v. Zato nikakor ne moremo razumeti, zakaj smo morali v naši aprovizaciji plačevati kilogram sladkorja po 10 K. Kdor pa ni kupil obenem še za 2 K cikoriije, ta pa sploh ni dobil sladkorja. (O aprovizaciji v Prevaljah je nam došla še druga pritožba, ki je pa bolj osebnega značaja; zato je to pot še ne objavljamo. Opomba uredništva.)

Gorenče pri Rudi. Po dolgi dobi sužnosti nam je končno vendar le zasijalo solnce zlate svobode. Odkar so jugoslovanski junaki pregnali nemške razbojnike, se je tu pri nas obrnilo vse na bolje. Z veseljem zahaja kmet na truda-polno delo, saj ve, da se trudi le zase, za svojo družino, ne pa več za nemško gospodo. V šoli se je po dolgem času začelo zopet s poukom. — Kmalu po prihodu jugoslovanskih čet se je zgodila tu grozna nesreča. Razpočila je granata in močno ranila gostilničarja in posest. Lipeja Lačen, po domače Pava, ki je takoj drugi dan umrl v vojaški bolnici v Dobrtli vasi. Rajni je bil navdušen Jugoslovan. Bog tolaži ubogo vdovo! — Od iste granate je bil ranjen tudi posestnik Valentin Hartl, ki leži še vedno v mariborski bolnici. Bog daj, da bi kmalu ozdravel! — Velik udarec je zadel tudi Puhpavrovo družino v Šmiklavžu, ki je izgubila svojega vrlega in dobrega gospodarja. Že pred leti se je preselil k nam iz Vrhničke ter kupil tu gostilno in posestvo. Ker je bil brihtne glave in lepega značaja, so ga vsi ljubili in spoštovali. Moral nas je zapustiti ravno sedaj, ko nas je ljubi Bog rešil tujega jarma. Naj počiva v miru v zemlji jugoslovanski!

Šent Jurij na Vinogradih. (Nepotreben strah in beg). Ko so začetkom junija naše čete pregnale za vedno nemške boljševike, so našli pastirji na paši še nerazstreljeno granato ter se igrali z njo. Desetletnemu Pečnikovemu Lipeju pade granata iz roke na tla, se razleti in grozno razmesari ubogega dečka, ki je kmalu nato umrl. Ranila je tudi neko šestnajstletno deklico, tako da so ji morali v celovški bolnici odrezati nogo. Zaradi te nesreče je nastalo v Šent Lenu tako vpitje, da je neki četrtr ure oddaljeni sosed mislil, da se uresničuje, kar so bili raztrosili nemški hujskači, da namreč srbski vojaki, kamor prihajajo, mučijo in mrcvarijo ljudi. Sosed je torej pustil hišo in pobegnil z družino v tričetrtr ure oddaljeno Rikčo vas. Dolgo je trajalo, preden se je nekemu slovenskemu častniku posrečilo, da je pomiril razburjeno družino ter jo pregovoril, da se je vrnila domov, kjer je našla še vse, kakor je bila zapustila.

Iz Dravograda: Nesreča z vojaško patrono. Dne 30. julija se je igral 10 letni deček, sin tukajšnjega mizarskega mojstra Lesjaka, z malo ekrazitno patrono ter praskal z iglo v patrono, v kateri je bil še ekrazit. Naenkrat pa počni patrona in odneslo je fantu 3 prste na desni roki do polovice, na drugi roki pa je dobil prasko in malo na licu. Prepeljali so fanta v bolnišnico v Slovenji Gradec. Fantek je edini sin nesrečnih staršev. Druzega sina pa je pred nekaj leti odnesla Drava.

Koroške novice.

Narodna čitalnica v Pliberku priredi dne 10. avgusta 1919 ob 4. uri popoldne na šolskem vrtu veliko ljudsko veselico s sodelovanjem vojaške godbe iz Maribora. Na vzporodu: godba, petje, srečolov, šaljiva pošta, ples itd. Ker je čisti dobiček namenjen v narodne namene, se pričakuje obilna udeležba. Vstopnina za osebo 2 K.

Preselitev Družbe Sv. Morja iz Celovca. Vodstvo Družbe Sv. Mohorja v Celovcu je dalo odpeljati vse stroje v Sinčo vas, Pliberk in Prevalje. Govori se, da se družba preseleči v Maribor ali Ljubljano. Listi, ki izhajajo v tiskarni Družbe Sv. Mohorja, se bodo odslej tiskali najbrže v Ljubljani.

„Mir“. Ker se je Mohorska tiskarna preselila iz Celovca v Prevalje, ni mogel Mir pretekli teden izhajati. Kakor hitro pa se postavi vsaj en stroj, bo začel zopet redno izhajati.

Zablatje pri Škocijanu.

Ko je šel dne 26. julija učenec Valentin Drobež v šolo, je našel kos granate in jo je skrtil v grmu ob cesti. Po šoli pa se je igral z njo. Granata pa se je razletela in strašno razmesarila ubogega dečka: odtrgala mu je roko, zdrobila nogi in ga ranila tudi na glavi. Odpeljali so ga v bolnišnico v Velikovec, kjer je še isti dan umrl. Stariši, opozarjajte otroke, naj se ne igrajo s strelivom! Kdor najde kako granato ali kako drugo strelivo, naj se ga ne dotika, pač pa naj gre to povedat vojaški oblasti!

Kdor zna, pa zna!

Ravnatelj vnočevalnice v Celovcu V. Schumy, ki je bil pred vojno berač, si je med vojno toliko zaslužil, da je

kupil v Celovcu lepo vilo in poleg tega še, kakor se pripoveduje, grajščino. Znano nam je iz nekega akta, da je skrbel za to, da se je pri kmetih živina neusmiljeno rekvirirala, na shodih pa je kmetom pripovedoval, kakšno skrb da ima za nje. In ta mož se upa govoriti v imenu slovenskih kmetov!

Kaj je novega po širnem svetu.

Izgnani hujskači. Oblast je odstavila in izgnala v Nemško Avstrijo več železniških uslužbencev v Mariboru, ker so hujskali zoper našo državo. Prav tako! Kdor hoče jesti naš kruh, ne sme biti zoper nas!

Novo ministerstvo. Kakor poroča „Slovenec“, dobimo najbrže v kratkem novo ministerstvo.

Ogrski Nemci hočejo imeti svojo državo. Na zahodnjem Ogrskem živi veliko Nemcev. Mirovna konferenca je odločila, da pridejo vsi ti Nemci pod Nemško Avstrijo. Tega pa se branijo z vsemi štirimi in prosijo, da bi smeli imeti svojo državo. Uboga Nemška Avstrija, vsakdo se je sramuje, vsakdo se boji, da bi bil njen državljan!

Zadavljeno so našli v Podstredi na Štajerskem posestnico Uršo Mlakar. Na sumu je njen mož, ki so ga zaprli.

Volkovi. V nekem gozdu na Kranjskem so lovci našli sledove mladih volkov. Našli pa so tudi 14 raztrganih srn. Tudi drvarji trdijo, da slišijo ponoči volkove tuliti.

Avstrijsko cesarsko krono dobe Italijani. V mirovni pogodbi Nemški Avstriji zahteva antanta, da se mora izročiti Italiji avstrijska cesarska krona, državno jabolko, obe žezli, sablja Karla Velikega, plašč za kronanje itd.

V štirih dneh v Ameriko. V Ameriki bodo napravili take parnike, ki bodo vozili tako hitro, da bo mogoče prevoziti Atlantsko morje v štirih dneh.

Ponesrečen železničar. Na mariborskem kolodvoru je lokomotiva zdrobila nogo železničarju Zafošniku.

Železniška nesreča. Dopoldne dne 29. julija je skočil osebni ljutomerski vlak pri Radencih na neznan način s tira ter so se prevrnili štiri vagoni. Težko ranjena je bila ena oseba, o vojaških poškodovancih še nimamo natančnih poročil. Vlak je imel pet ur zamude.

Mohač hoče priti pod našo državo. V Mohaču — na Madžarskem — je bilo pred kratkim veliko ljudsko zborovanje. Zbralo se je nad 10.000 oseb. Vsi zborovalci so navdušeno zahtevali, naj pripade Mohač Jugoslaviji. Kako se časi izpreminjajo! Še med vojno je Madžarom prihajalo slabo, če so slišali govoriti naš jezik, zdaj pa silijo v našo državo kakor mušice v dobro vino. Kaj človek ne stori vse za kos dobrega kruha!

Štajerski Nemci prosijo, da bi prišli pod Jugoslavijo. „Domovina“ poroča, da so prišli kmetje iz treh nemških občin na Štajerskem, ki jih ima zasedene nemško vojaštvo, v Maribor prosit okrajnega glavarja, naj bi prišle tudi te obmejne občine pod Jugoslavijo. Pri nas je pa še vedno nekaj ljudi, ki so tako neumni, da mislijo, da bodo koroški kmetje šli pod Nemško Avstrijo!

Nemška Avstrija bo morala poslati na Francosko tudi delavcev.

Ker bo v Nemški Avstriji pomanjkanje živil in dela, bo morala poslati

veliko delavcev na Francosko, da bodo tam popravljali razdejane kraje, ceste itd. Francoski listi poročajo, da je avstrijski državni kancelar dr. Renner prosil francoskega ministra Lušerja, naj bi Francozi ne ravnali pretrdo s temi delavci. Pri nas pa bo za delavce toliko dela, da se je že kakih 40.000 delavcev, ki so bili doslej v Ameriki, odločilo, da se vrnejo v Jugoslavijo.

Karel Habsburg se preseli na Angleško.

Listi poročajo, da pojde Karel Habsburg, nekdanji avstrijski cesar, v London. Prosil bo angleškega kralja, če bi smel živeti na Angleškem.

Tudi tržaški Italijani bi prišli radi pod Jugoslavijo.

V Trstu se vrše že delj časa demonstracije proti Italiji. Zbirajo se zlasti delavci, trgovci in sploh ljudje, ki dobro vedo, da človek ne more živeti od lepih besed. Vsa ta pisana množica hodi po ulicah in vpije: „Abasso l' Italia! Vogliamo la Jugoslavia!“ (Slovenski: Dol z Italijo! Hočemo Jugoslavijo!) In pri nas? Včasih so nam pravili, da Bog nikogar ne vleče za lase v nebesa. Zdaj pa so se časi tako izpremenili, da bo ljubi Bog res moral nekatere zaslepljenca vleči za lase — v Jugoslavijo.

Razno.

Zahvala in prošnja.

Ana Korak iz Ruštata je našla na cesti dvanajstletno deklico Jožefo Repič. Imenova je vprašala deklico, zakaj tako milo joče. Deklica ji je pripovedovala: „Oče mi je padel v vojni, mati pa mi je umrla v bolnici.“ Ker sirota nimam zdaj nikogar na svetu, sem doslej delala pri nekem Nemcu. Sedaj pa, ko nimam kaj obleči, me je trdosrčni gospod pogнал po svetu. Ani Korak se je smilila deklica in jo je vzela k sebi. Tudi vrlim srbskim vojakom se je smilila sirota in so nabrali 70 K, za kar se jim deklica prav iz srca zahvaljuje. Ker pa bi imenovana Ana Korak rada pošljala deklico v šolo, prosi, naj bi dobrosrčni ljudje za siroto nabrali nekaj stare obleke in jo oddali v uredništvu „Korošca.“

Grozne posledice pijančevanja. Na Jensenicah je v nedeljo 27. julija popivalo v neki gostilni več fantov, večinoma premogarskih delavcev. Ker jim gostilničar zvečer ni hotel več dati pijače, so navalili nanj, ga pobili na tla ter pretepavali. Gostilničar je v silobranu zagrabil za samokres, usmrtil enega teh fantov, tri druge pa težko telesno poškodoval. Orožniki so druge nasilneže prijeli in jih izročili sodišču.

Shodi in veselice.

Globasnica. V Narodnem domu v Globasnici se je vršil dne 27. julija ljudski shod. Razen domačinov se ga je udeležilo tudi prav mnogo ljudstva iz bližnje in daljne okolice. Shod je otvoril g. Fr. Krajger. Nato so govo-

rili trije govorniki, med njimi tudi g. župnik V. Poljanec. Govorniki so se pečali zlasti z gospodarskim položajem v naši državi. Poslušali smo jih z veliko pozornostjo in jih prosimo, naj bi kmalu zopet prišli med nas. Po zborovanju je zapelo šmihelsko pevsko društvo našo himno „Lepa naša domovina“. Popoldne je priredilo naše izobraževalno društvo žaloigro „Dr. Hribar“, ki je prav dobro uspela. Gledalci so bili zelo zadovoljni. Čisti dobiček — 200 K — je namenjen koroškimi invalidom in smo poslali ta znesek Narodnemu svetu za Koroško v Velikovec.

Vobre. V nedeljo 10. t. m. bo tukaj ob dveh popoldne shod. Želimo, da se ga ne udeležijo le moški, ampak tudi ženske in dekleta. Ob treh pa se začne ljudska veselica. Vstopnina znaša samo 1 krono.

Vabnja vas. Dne 3. t. m. se je vršil tu kmetijski shod. Zbralo se nas je precej kmetovalcev. Iz Velikovca sta prišla ravnatelj gosp. Pilgram in učitelj g. Klanjšček. Pogovarjali smo se o potrebi organizacije. Sklenili smo, da si ustanovimo kmetijsko podružnico. Izvolili smo si odbor, ki ima nalogo pripraviti vse potrebno, da se ta misel kmalu uresniči.

Labud. V nedeljo 27. julija je bil tu velik ljudski shod. Razen Slovencev se ga je udeležilo tudi veliko število Nemcev. Zato je glavni govornik g. dr. Ravnik slovenski in nemški razlagal poslušalcem položaj Nemške Avstrije. Njegove besede so padle na rodovitna tla. Oglasil se je k besedi posestnik Schwarz ter se v imenu Nemcev zahvalil govorniku za pojasnila. Rekel je med drugim, da ni v Labudski dolini nobenega Nemca, ki bil tako neumen, da bi glasoval za Nemško Avstrijo. V imenu Nemcev je pozdravil shod tudi gosp. Miteregger, ki je poudarjal, kak lep mir in red da vlada v naši dolini, odkar so jo zasedli naši vojaki. Da je shod tako lepo uspel, k temu je mnogo pripomogel tudi mariborski pevski zbor, ki je pod vodstvom g. svetnika Deva krasno prepeval koroške narodne pesmi.

Črna. Veselica, ki smo jo priredili dne 21. julija v prid koroškimi invalidom, se je zelo dobro obnesla. Udeležili so se je celo gostje iz Celovca, Velikovca, Guštanja in Možice. Pohvalno moramo omenjati, da je rudniški svetnik g. Cihulka daroval odboru 100 kron. S petjem domačih pevcev pod vodstvom organista g. A. Pivka in z rudniško godbo so bili vsi prav zadovoljni. Odbor se je bil pošteno trudil, zato pa je veselica res sijajno uspela, saj je bilo 3109 K 48 v čistega dobička. Čudno pa je, da se veselice niso udeležili domači delavci, ki so člani socialno demokratske stranke. Denar smo izročili našemu generalu g. Maistru, da ga razdeli med naše koroške invalide. Odbor se srčno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je veselica tako krasno uspela. Še prav prav posebno pa se zahvaljuje našemu gospodu generalu za njegovo neumorno delovanje v prid jugoslovanski Koroški.

Lisna. Na dan sv. Ane se je vršil tu velik shod. Udeležilo se ga je ljudstvo, ki je bilo od blizu in daleč prihitelo na to ljubko božjo pot. Gospod župnik Treiber je v ime Narodnega sveta za Koroško pozdravil zborovalce ter nam je pripovedoval, kako je po razpadu naše nekdanje mačehe Avstrije nastala Jugoslavija, ki nam hoče biti vsem dobra in pravična mati. G. župnik Poljanec pa nam je razlagal, kako bogata da je naša država. Banat, Slavonija in nekateri drugi kraji nas bodo zalagali z žitom, zopet drugi z zlahno vinsko kapljo; dokler nimamo svojih tovarn za sladkor, nam ga bodo pošiljali naši bratji Čehi. Opominjal nas je tudi, naj si ustanav-

ljamo kmetijske podružnice, ki nam bodo pomagale, da si preskrbimo potrebno orodje itd. Nato je govoril še preprost vojak g. Pavlica iz Goriškega. Z mladeniško navdušenostjo nas je izpodbujal k ljubezni do domovine. Za vzgled nam je stavil naše vrle brate na Goriškem. Kako jih je zatiral Lah in jih se zatira, a dosegel ni ničesar. Končno je g. župnik Treiber opominjal zborovalce, naj pridno agitirajo, da ne bo nikogar med nami, ki bi bil tako neumen, da bi glasoval za Nemško Avstrijo. Šentpeterski pevski zbor je zapel našo himno „Lepa naša domovina“, otroci grebinjske šole pa so pod vodstvom svojega vrlega g. nadučitelja prepevali lepe narodne pesmi.

Dravograd. Dne 27. julija je bil v Labudu ljudski shod. Po shodu smo se peljali v Dravograd, kjer so pred Narodnim domom mariborski pevci krasno prepevali lepe koroške narodne pesmi. Brž se je zbralo na trgu vse polno ljudi, ki so z občudovanjem poslušali lepo petje, kakor ga doslej marsikdo izmed njih še ni bil slišal. Marsikdo menda sploh ni vedel, da imamo Slovenci tako lepe pesmi. Vojake je navdušila zlasti pesem našega generala Maistra „Mi smo fantje, smo vsi soldati, vsi za Maistrom pojdemo“. Kar iz oči si jim bral veselje in navdušenost za našega rešitelja, neustrašenega generala Maistra. Nato je g. dr. Ravnik, vrli kororoški narodnjak, navduševal zbrano množico za našo staro pravdo. Opominjal nas je, naj se ne bojimo, zakaj zmaga mora biti naša. Že zdaj je bolje v naši državi nego pa v Nemški Avstriji. Ko pa bo podpisani mir, se Nemška Avstrija sploh ne bo mogla primerjati z nami. Hvalil je tudi naše vrle vojake, ki so nas rešili nemških razbojnikov. Dne 17. avgusta pa bo g. dr. Ravnik govoril pri Sv. Boštjanu, kjer bo takrat žegnanje. To bo nekaj za naše ljudi!

Pokrče. V nedeljo 27. preteklega meseca se je vršil tu prvi ženski shod. Po blagoslovu so se zbrale v šoli zlasti žene in dekleta. Globoko v srcu nam bo ostal zapisan zelo zanimivi govor g. polkovnega župnika M. Škerjanca „O stanovski in narodni samozavesti in o potrebi ženske organizacije“. Ako hočemo, da se tudi med nas vrne mirno, krščansko življenje, se moramo organizirati tudi ženske. Poleg Marijine družbe naj se ustanovljajo izobraževalna društva za dekleta. Gospod V. Razgoršek, župnik v Št. Lipšu, je s krepkimi besedami orisal „Gospodarski položaj v Jugoslaviji“. Prepričal nas je, da bosta v naši državi cveteli poljedelstvo in gozdarstvo ter da bo krasno uspevala tudi živinoreja. Prvo besedo v naši državi bo imel kmet, a samo tedaj, če se bo organiziral. Med udeležence — bilo jih je nad 100 — so se razdeljevali časopisi Korošec, Mir, Slovenec in drugi.

Galicija. Tudi Galicija se drami in probuja. V nedeljo 27. julija smo imeli pri „Ogrinu“ shod, ki je prav dobro uspel. Z velikim zanimanjem smo poslušali govor gospoda dr. Fr. Kandareta, ki nam je pojasneval gospodarski položaj naše jugoslavije in nam očrtal žalostne razmere, v katerih živi kmet v Nemški Avstriji. Treba nam bo samo pridnih rok in ne bo nam treba hoditi v tujino s trebuhom za kruhom. Iz Nemške Avstrije se bo moralo izseliti najmanj par milijonov državljanov, ker ne bodo našli doma dela, s katerim bi se mogli preživljati. Vrhu tega pa bodo tlačili Nemško Avstrijo ogromni davki, ker bo poleg Ogrske morala prevzeti vse vojne dolgove. — Upamo, da se kmalu zopet priredi v Galiciji shod, na katerega naj bi

prišlo več govornikov. Potrebujemo shodov, potrebujemo pouka, da si na ta način moremo sami ustvariti sodbo, kje je resnica in pravica, da nas ne bodo mogli več zapečevati plačani in neplačani nemški hujskači, ki so bili in ki so še sedaj za naše ljudstvo največja nesreča.

Za kratek čas.

Kdo ve, zakaj začne mačka hrustati miško pri glavi in ne pri repu? Zato, da si prihrani rep za zobotrebec (caštohar).

Fri zadnji vaselici na Klopinskem jezeru je neki vojak pogledal malo pregloboko v kozarec. Ko se je hotel vrniti v Velikovec, se nikakor ni mogel skobacati na konja. Ves obupan zakliče: „Vsi svetniki, pomagajte mi na konja!“ Nato se požene še enkrat na konja, pa s tako silo, da je na drugi strani padel na tla. Jezen se pobere in reče: „Preveč svetnikov je bilo, polovica jih naj odstopi!“ Zdaj je pa šlo; povzpel se je na konja ter zdirjal proti Velikovecu.

Podčastnik novincu (rekrutu); Ti znaš pa res dobro plavati; kje si se pa naučil? — Novinec; V vodi.

Kmet je bil jezen na krčmarja, pa ga je vprašal: Kakšen razloček je med senom in slamo? — Krčmar: Tega pa res ne vem! Kmet; Oh to pa vendar vsak bik ve, pa če je še tako neumen!

Listnica upravnistva in uredništva.

Ker se ne bomo tako kmalu dobili položnic ali čekov, prosimo gg. naročnike, naj nam prej ko mogoče pošljejo naročnino po nakaznici. Ker se oglašajo vedno več in več novih naročnikov, prosimo vse, katerim smo poslali „Korošca“ na ogled, naj nam list vrnejo, ako ga ne mislijo naročiti.

Og. dopisnikom: Zaradi pomanjkanja prostora smo morali veliko dopisov odložiti za prihodnjic. Iz tega vzroka moramo tudi dopise zelo krajšati, kar nam naj gg. dopisniki blagovolijo oprostiti! Dobrodošča so nam zlasti kratka poročila o nezgodah, shodih, veselicah in tako dalje.

Upravištvo in uredništvo.

Razglas.

Stranke se bodo od 28. julija naprej sprejemale samo v sredah in petkih med uradnimi urami. Legitimacije se bodo izdajale v pondeljkih, sredah in petkih ob istem času.

Okraj. glavarstvo Velikovec.

Kdo zamenja posestvo?

Gregor Srebot, posestnik v Svincu (Eberstein), okraj Šent Vid na Glini, bi rad zamenjal svoje posestvo, obstoječe iz velike nove hiše, sadovnjaka in iz vrta za zelenjavo. Posestvo je posebno pripravno za trgovino z vinom in lesom. Kdor se zanima za to posestvo, naj se obrne na Greg. Srebotu v Svincu, ali pa na Narodni svet za Koroško v Velikovecu.

Vino, rizling in črno dalmatinsko

od 56 l naprej ter sadjevec in kisló vodó razpošilja po najnižji ceni podjetje

Silva vrelec Guštanj.

Kupujejo se tudi stari zamaški!